

11142

LAIKAS

Nr. 346
XVII M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 9 DE SETIEMBRE DE 1964

— NAUJAS ČILĖS PREZIDENTAS — EDUARDAS FREI —

Žinant sunkų čilėnų ekonominių gyvenimų ir visą laiką ten vyrausias nuotaikas dr. Eduardo Frei, Krikščionių Demokratų Partijos kandidato į prezidentus laimėjimas atnešė nelauktų staigmenų. Šis didelis balsų laimėjimas buvo nemažas nustebeimas net ir patiems Krikščionių Demokratų Partijos politikams. Rinkimai parodė aukštą čilėnų protavimo lygį, nepasiduodantį pigiai komunistinei propagandai ir apgaulėi. Pietų Amerikos Tautos jau gerai pažįsta Kubos gyventojams atneštą vergiją ir vykdomą terorą castro-komunistinės diktatūros. Prieš rinkimines nuotakas Čilėje buvo įnešusios labai jaudinančių momentų ir net baiminimosi, bet didžiulė rinkiminė persvara labai greitai visus nurašė ir vėl Čilėje gyvenimas eina normalia naujos politinės kurybos linkme.

RINKIMINĖ DIPUTADO FREI PROGRAMA

Jo paskelbtoji rinkiminė programa, pagal kurią jis ėjo į rinkimus trumpai suglaudus socialinės reformos Konstitucijos rėmuose, vykdymas, kuris apims socialinį, politinį, ekonominį ir teisinį tautos gyvenimą. Kai kuriose srytse numatomi dideli nauji pakeitimai, kurie Čilei nebus įprasti:

a) bus siekiama sumoderninti ir sudemokratinti politinį Čilės gyvenimą Konstitucijos ribose, taip kad prezidentas turėtų teisę tiesioginiai atsiaklausti tautos (tautos plebiscitas), kurio suduodu skaudų smūgi parlamentui, kurio itaka bus kiek susilpninta. Atrodo kad tuo žingsniu Frei nori apsisaugoti parlamento kontrolės, kadangi parlamente šiuo metu jo partija yra visiškoje mažumoje ir kitos partijos gali turėti itakos į jo norimų reformų vykdymą, nors pagal Čilės Konstituciją ir parlamento tradicijas naujai išrinktajam prezidentui suteikiamos neribotos teisės, kad jis galėtų vykdyti savo nusistatytą politikos liniją.

b) įtraukimas į Konstituciją darbininkų teisės nuostatų—profesinių sąjungų, teisingo atlyginimo paskirstymo, socialinio draudimo įstatymai.

c) Įstatymo leidimų reforma.

d) žemės reforma, kuri įgalintų dirbančiuosius turėti žemės nuosavybę, praplėsti maisto produktų gamybą, įjungiant žemės ūkio darbininkus į politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį gyvenimą.

e) švietimo reforma, kuria remiantis išnyktų Čilėje analfabetizmas.

f) miestų ir gyvenamųjų vietų reformos, apsaugojant privačios nuosavybės teises.

g) išplėsti gyvenamųjų patalpų statybą, kuri leistų tarnautojams ir darbininkams už 10-20% nuosavybės vertės įsigyti nuosavybę, jos likusią vertės dalį su-

mokėtų valstybė.

h) panaikinami monopoliai ir įvedama griežta kreditų, užsienio prekybos, valiutų keitimo kontrolė.

i) skatinti aktyvią savo gaminių produkciją. Kad niekas netrukdytų turėti ar užmegsti diplomatinis ar prekybinius ryšius su viso pasaulio kraštais, aktyviai remti bendros pasaulinės taikos labui, nusiginklavimui ir atominių ginklų uždraudimui ir taip pat tarptautinių ginčų išsprendimą taikiu būdu. Vyriausybė įsipareigoja pašalinti imperializmo gresmę. Imsis bendro darbo įstatyti Čilę į tarptautinių žaliavų paruošėjų tarpą, garantuoti plačiausią žodžio, žmogaus ir politinės teises, religinę ir kultūrinę laisvę. Pagal tuos nuostatus jokių būdu nebus toleruojama kenksmingi veiksmai ekonominiams, tautiniams reikalams ar kenktų bet kokiam gerbūvio vystymuisi.

Tokia rinkiminė programa davė didelės garantijas rinkėjams, kurie pergyvenę Kubos ir Brazilijos krizes savo kraštui ieškojo taikos socialinės reformos.

ČILIEČIAI ŠVENTĖ FREI LAIMĖJIMĄ

Sužinojus rinkimų, rezultatus čilėnai užplūdo gatves, aikštes, daugeliui pranyko įtempimas, kurį jautė prieš rinkimus ir pačių rinkimų dieną: turint priešingus rinkimų rezultatus amerikiečių investuotas kapitalas bemačius išskristų iš krašto ir nebebūtų teikiama naujų paskolų kas met daugiau kaip 150 milijonų dolerių. Nors abu rinkimų varžovai ėjo su šūkiu "reformos", bet pagal pačių čilėnų biznierių nuomonę Frei reformos yra priimtinos visiems.

DŽIAUGSMAS GATVĖSE

Sužinoję rezultatus apie Frei laimėjimą žmonės pasipylė į gatves su dainomis ir savo tautine muzika ir tos džiaugsmo manifestacijos tęsėsi net per ištisą naktį.

Kai išrinktasis prezidentas atvyko į Krikščionių Demokratų Partijos būstinę, jam iškeltoms ovacijoms nebuvo galo, nebuvo įmanoma išlipti iš auto, žmonės jį iškėlė iš auto ir rankomis nunešė į tribūną, bet jis atsiskaldė daryti bet kokią viešą pareiškimą, nes dar nebuvo žinomi oficialūs ir galutiniai rezultatai. Trumpai pakartojo, žmonėms prašant tas pačias frazes kokias yra sakęs savo rinkimines kompanijos metu. "Nesąs joks magas ir tą ką prižadėjęs yra vien tik darbas bet su didelėmis galimybėmis".

NAUJOS PROBLEMOS

Taciau susiduria su nemažomis problemomis. Kongreso sudėtis yra dešinioios krypties ir pradžia reformų vykdymo duos nemaža galvosūkių, nors kol bus perrinkta kongreso sudėtis, bet ir kongreso perrinkimas duos nemaža problemų — turės ieškoti būdų kaip derinti savo veiklą iki ateinančių metų kovo mėnesio, kada susirinks naujai išrinktas kongresas. Kiekviena dabar padaryta klaida gali, atnešti kongreso rinkimams pralaimėjimus. Šis momentas jam yra labai rizikingas lošimas.

ENTUZIAZMAS PASAULINĖS SPAUDOS PUSLAPIUOSE

Visų kraštų didžioji spauda sužinojusi rinkimų rezultatus, išleido specialias laidas, kuriose buvo matomas nemažas džiaugsmas Čilės rinkimų rezultatais. Radio bangomis pasipylė įvairūs komentarai, nuo kurių neatsilikio ir komunistinių kraštų radio stotys, pripažindamos visišką komunistinių kraštų pralaimėjimą. Net Maskva neisdrįso prikišti nei vieno žodžio dėl rinkimų laisvės ar jų demokratiškumo, bet tik pabrėžė neva moralinį komunistų atstovo laimėjimą. Ši nepaprastą entuziazmą rodė ne tik Pietų Amerikos spauda bei radijas, bet ne mažiau ir visi Vakarų Europos kraštai nuo pat paprasto piliečio iki valdžios pareigūno ar partijos politiko, niekas nesulaikė nuo komentarų.

JAV PREZ. JOHNSON NUOMONĖ

JAV-bių prezidento Johnson nuomonė jo pasirinktas nuosaukus reformų kelias yra gera dirba dirbti Čilės ekonominiam gyvenimo pagerinimui demokratijos rėmuose. Tai yra mūsų abiejų idealas — pabrėžė prez. L. Johnson ir tęsė toliau: "Tai sustiprins mūsų ateties perspektyvas Lotynų Amerikai. Turime dar ilgą kelionę iki idealaus ekonominio gyvenimo mūsų žemyne, bet jau esame teisingame kelyje be klaidžiojimų".

Venezuelos COPEI politinio Rafael Caldera nuomone

—Frei yra garbingas ir tinkamas žmogus. Atėjo į valdžią be įpatingų sunkumų ir tikiu kad visą savo numatytą politiką įvykdys be didelių aukų ir be kraujo.

SIMPATIJA VATIKANE — KUBA TYLI

"L'Osservatore Romano" reiškia simpatijas išrinktajam prezidentui primindamas, kad mėnesį prieš mirtį jį yra priėmęs pop. Jonas XXIII.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 822.776
Director responsable — J. MARGIS

Franqueo Pagado	CORREO ARGENTINO
Concesión N° 1384	CASA CENTRAL
Tarifa Reducida	
Concesión N° 4015	

— LIETUVYBĖ AR NESVEIKAS FANATIZMAS —

Sakoma, kad be idealo žmogus yra kaip tas pelų maišas: sumukęs, pasiūšęs ir pastatytas griūva į pašalį. Toks žmogus neturi savo nusistatymo, savos laikysenos, bendros krypties kylančiose gyvenimo problemose ir tik tenkinasi kitų nurodymais bei pamokymais tom problemom išrišti. Jis yra kaip smilga, kurią vėjas lenkia pagal savo norą. Tai tiesa. Kūd žmogaus gyvenimas būtų prasmingas ir turėtų vienkį ar kitokį tikslą, privalo turėti protinį kelrodį — idealą, kuris jį lydėtų per visą gyvenimo kelionę.

AKLAS ATSIDAVIMAS

Lygiai kaip reikalingas žmogui idėjinis susipratimas, taip pat reikalingas ir tos idėjos ar idealogijos protinis gvildenimas bei teisingas supratimas ir mokėjimas laisvai spręsti to supratimo tikslingumą. Žmogus nemokąs ar nenorįs pasirinktąją savo kelionės kryptį pažvelgti objektyvios kritikos šviesoje, tampa ideologijos vergu bei jos aklu įrankiu vykdančiu kiekvieną jos diktuojamą nurodymą, visai neieškant tos diktacijos teisingumo (nukelta į 3 pusl.)

K. Donelaičio laikų vaizdelis — važiuoja į turgų.

MIRĖ BUVĘS PAVERG. TAUTŲ PIRM. VILIS MASENS

Liepos 15 dieną New Yorke mirė buvęs Pavergtų Tautų Seimo pirmininkas 1954-1959 metų laikotarpyje Vilis Masens. Savo pirmininkavimo Pavergtoms Tautoms metu yra lankęsis Argentinoje, kur Lietuvių muziejuje ir skautų garbės knygoje yra jo šilti ir gražūs pasisakymai lietuvių tautos atžvilgiu. Vilis Masens yra latvis, buvęs Nepriklausomos Latvijos pasiuntinys Kaune aukštas pareigūnas, vedęs lietuvaite A. Lukšytę, kalbėjo gana gerai lietuviškai.

Dr. V. Masens mirtis iš kovojančių tremties gretų išplėšė svarbų kovotoją prieš sovietini kolonializmą.

POPIEŽIAUS KELIONE Į ORVIETO

Italų žinių agentūra ANSA, praneša, kad rugpiučio mėn. 11 dieną popiežius Paulius VI dalyvavo Orvieto šventovės Dievo Kūno šventės įvedimo 700 metų sukakties iškilmėse. Orvieto katedroje saugomas ypatingas koptoralas, kuris sukruvintas iš laužomos Ostijos Sv. Mišių metu 1264 metais. To įvykio pasekmė yra popiežius Urbonas IV įvedė Dievo Kūno šventę visam katalikiškame pasaulyje.

SURVILŲ MADOS

Termas de Rio Hondo (Santiago del Estero). — Didelį išpūdį paliko Survilos madų pasirodymas Pirmoje Madų Šventėje suruošto Los Pinos viešbutyje. Šventė atidarė Arg. Prez. žmona Ponia Silvia M. de Illia, dalyvaujant dideliu skaičiumi garbės svečių ir artistų kaip Survilos modelė Olga Galicci (Mis Argentina 1963) ir daug turistų. Nemaža premijų laimėjo Survilos sukurti drabužiai. Ponia V. Malelaitė Survilienė palydėjo madų parodą ir buvo pagerbta Prez. žmonos.

• Spalio mėn. 3 dieną Argentinoje lankysis Prancūzijos prezidentas Charles De Gaulle. Ji Ezeizos aerodrome pasitiks dr. A. Illia ir kiti vyriausybės nariai.

• Argentina nugalėjo Europos geriausia futbolo Italų — Internazionale komanda, kuri yra laimėjusį Europos taure.

Argentinos — Independiente komanda, šio metų yra Amerikos geriausia futbolo komanda — nugalėjusį visų Amerikos Valstybių futbolo rinktines. Independiente laimėjo prieš Internazionale 1:0. Liko sulošti su tuo pačiu klubu Europoj.

Poeto "DONELAIČIO" 250 m. gimimo minėjimą ir "PAVASARIO ŠVENTĖ" ruošia Ansamblis "RAMBYNAS"

Rugsėjo mėn. 19 dieną 21 valandą — Lietuvių Parapijos salėje — Brasil 835 — Avellaneda

Programoje išvysime 4 metų laikus iš K. Donelaičio gadynės.

ANTISEMITIZMAS RUSIJOJE

Šiuo metu Sovietų Rusijoje žydų religijoje yra labai gerbiamas. Kai ši knyga dėl susidėvėjimo nebeįmanoma naudoti ji yra užkasama kapinėse. Gi dabar iš sinagogų konfiskuotų knygų paruošti bugneliai Maskvoje pardavinėjama turistams po 50 rublių.

Daugelis sinagogų yra uždarytos, aštri spaudos kritika prieš religinius įsitikinimus ir ritualinį praktikavimą, didelis išgarsinimas žydų dalyvavimo ekonominio pobūdžio bylose, visa tai rodo tendencingą ir kylantį nusistatymą prieš žydus. Ypač buvo pažeisti žydų religiniai įsitikinimai, kai suvenyrų krautuvėse pasirodė pardavimui skiriami bugneliai. Jie būdingi tuo, kad vietoje paprastos odos, yra aptempti originaliu pergamentu iš žydų šventos knygos Torah. Ši žydų tikiškinė knyga apima iš Senojo Testamento pirmas penkias Mozės knygas, Torah kny-

Nežiūrint, kad komunistų partija patikrino, jog Sovietų Sąjungoje nesą jokių antisemitinių išsišokimų nei antisemitinių nuotaikų, bet pačių žydų pranešimais įvykusiame žydų kongrese š. m. balandžio mėn. Washingtono yra visiškai priešinga nuomonė. Per kongresą duotos žinios tvirtina Sovietijoje egzistuojantį nemažą antisemitizmą remiamą partijos ir pačios sovietinės valdžios, kurios dektetais uždaryta sovietų sąjungoje 396 sinagogos.

KRUŠČIOVAS IR KOLONIALIZMAS

Nik. Chruščiovas kalbėdamas Kremliuje Karo akademijos absolventams tarp kitko pasakė:

"Kolonizatoriai ir imperialistai nenori suprasti, kad kolonializmo amžius pasibaigė. Todėl tautos turi teisę imtis ginklo ir išvyti kolonizatorius. Mes tai pareiškėm visam pasauliui ir iš Jungtinių Tautų tribūnos, kai Sovietų Sąjunga pasiūlė likviduoti kolonijalinę sistemą. Bet ponas Chruščiovas labai apsirinka galvodamas, kad pasaulis toks naivus ir kad jo žodžiai tik tetinka ten kur jis mato savus interesus. Jis pamiršta, kad Pabaltijo tautos pasinaudos taip pat jo paties pata-

rimais ir atėjus valandai įvykdys jo paties žodžius — imsis ginklo ir išvys kolonistus ir okupantus iš savo krašto.

• Pabaltijo kraštai ir jų likimas prancūzų spaudoje. Paryžiuje leidžiamame savaitraštyje "Democratic" plačiai aprašoma Pabaltijo valstybės ir jų likimas. Paliečiama gana smulkiai sovietinė okupacija, kolonizacija ūkio sukolektyvinimas ir brutalių gyventojų deportacijos. Straipsnio autorius Armand Gaspard paduoda duomenis atkeldintojo rusiškojo elemento į Pabaltijo valstybes, pagal 1959 metų Sovietų Sąjungos gyventojų surašymą.

LIETUVOS LAISVĖS KNYGNEŠIAI

Lietuvos laisvės knygešiai baigia paruošti didelę genocido — Lietuvoje sovietų įvykdytų žudynių parodą ir ruošiasi išleisti didelės apimties Sovietų Sąjungos Lietuvoje įvykdytų žudynių albumą. Genocido paroda ir albumas skirti anglosaksų visuomenei.

Lietuvos Laisvės Knygnešiai siekia, kad sovietinio genocido paroda ir albumas būtų galimai pilnesni ir platesni. Lietuviai, kurie turi Lietuvoje sovietų įvykdytų žudynių nuotraukas, ar nuotraukas gautas iš Sibiro ir ši sovietų pavergtos Lietuvos, rodančias sovietinį žmogaus nužmoginimą ir rusišką kolonializmą Lietuvoje, prašome siųsti adresu:

L. Prapuolenis
"Draugas"
4545 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois.

Visos atsiųstos nuotraukos, padariusi jų klišės, bus gražintos nuotraukų savininkams.

Tapkime Lietuvos Laisvės Knygnešiai Centro Valdyba.

• "Draugo" redaktorius kun. Pr. Garšva pakviestas į Baltuosius Rūmus pas JAV prezidentą Johnsoną, šiuo pakvietimu pasinaudos "Draugo" speciali korespondentė prie Baltųjų Rūmų ir Valstybės departamento Washingtono Gražina Krivickienė.

• Algirdas Gustaitis ir tipografas pulk. P. Andrius ruošia naujo Lietuvos žemėlapiu laidą.

LIETUVIAI VISAME PASAULYJE

LIETUVIŲ KALBA JAV UNIVERSITETUOSE

Lietuvių kalbos dėstymas yra oficialiai įvestas keliuose Jungtinių Amerikos Valstybių universitetuose: Pensilvanijos universitetas Filadelfijoje, Kolumbijos universitetas New Yorke, Kalifornijos universitetas Los Angeles, Yale universitete, JAV ka riuomenės kalbų mokykloje ir artimiausiu laiku pradedamas lietuvų kalbos dėstymas Minesotos ir Rochesterio universitetuose, kur galima įsigyti ne vien tik lietuvų kalbos specialisto diplomą, bet įsigyti magistro ir daktaro laipsnius.

• Rochesterio universitete profesoraujas dr. A. Klimas, ruošia lietuvų kalbos gramatiką anglų kalba, kuri bus skirta besimokantiems lietuvų kalbos sveitintaučiams visuose Amerikos universitetuose palyginamųjų kalbų specialistams.

• Toronte įėjo į tradiciją pagerbti lietuvišką jaunimą baigusį aukštuosius mokslus. Šiais metais Toronte aukštuosius mokslus baigė 17 lietuvių. Ta proga jiems buvo suruoštos iškilmingos išleistuvės — pagerbimas. Pagerbime eilė žinomų Toronto veikėjų sveikino baigusiuosius. Šioje šventėje dalyvavo didelis skaičius žmonių.

• Dr. Algirdas Pautienis išlaikė egzaminus ir gavo teisę verstis privačia praktika. Dr. A. Pautienius yra baigęs medicinos ir Odontologijos fakultetus Vytauto Didžiojo Universitete Kaune ir apgynęs chirurgo disertaciją už ką yra gavęs daktaro laipsnį.

• Marija Šarkauskaitė, gyvenanti Strasburge, Prancūzijoje, birželio 8 dieną atšventė savo gražų pavasarį, sakantiems metams ruošiasi iškilmingai švęsti savo šimtmetinį jubiliejų.

ŠV. MIŠIOS JAV LIETUVIŲ KALBA

Gimtoji kalba įvedama palaipsniui. Jau šių metų liepos mėnesyje Australijoje "Šv. Kazimiero" bažnyčioje per mišias su tikinčiaisiais kunigas pradėjo kalbėti "Tėvė Mūsų", o kitas maldas skaito taip pat gimtąją kalba tik vienas. Arkivyskupas patvirtino dr. F. Bartkaus "Būk mums malonus" maldaknygę mišių teksto naudojimui.

veikė laisva radio tribūna, kuria kiekvienas galėjo laisvai naudotis pasiskelbdamas ar ieškodamas savų pažintamų. Tokiu būdu daug patarnavo mūsų tautiečių susitikimui. Iš tolimesnių kraštų atvykę buvo kviečiami tarti savo žodį, kuris buvo įkalbamas į magnetofoninę juostą ir kuri buvo transliuojama per New Yorko lietuvių radio valandėlę. Man, kaip vieninteliam tuo metu dalyviui iš tolimosios Argentinos teko Argentinos Lietuvių kolonijos vardu sveikinti parodos rengėjus ir visus dalyvius.

SPAUDOS ATGARSIAI

Jau nekalbant apie lietuviškąją spaudą, kuri skyrė ilgiausius aprašymus gražiai pasisekusios Lietuvių Dienos su gražiomis fotografijomis jamžino šį įvykį ilgiems laikams, o kiekvienas tos dienos dalyvis išsivežė su savim

"GERA MOKĖTI SAVO TĖVŲ KALBĄ"

Kanadoje, Londone šių metų birželio mėn. 14 dieną įvyko didelė šventė, kur buvo minima lietuvių gedulo diena ir pirmosios pamaldos savoje lietuviškoje bažnyčioje. Ta proga šiose iškilmėse dalyvavo daugelis Londono administracijos bei valdžios pareigūnų. Federalinio parlamento narys J. Irvine savo kalboje pareiškė: "Gera mokėti tėvų kalbą šalia anglų kalbos, nes šiuo būdu susidaro dvi kalbos, o tai jau yra žmogaus turtas". Visi pareigūnai išskėlė didelį ateičių vertingą dvasinį įnašą į Kanados kultūrinį gyvenimą, taip turtinę savo būdingomis tautinėmis tradicijomis, pridodantį jaunai Kanados kultūrai įvairumo, spalvingumo.

LIETUVIAI JUBILIEJINĖJE VAIKŲ VASAROS STOV. NORVEGIJOJE

Norvegų krikščionių Vyrų Sąjungos sekretorius Nils Seim, šiemet dešimtą kartą pasikvietė lietuvius iš Vasario 16-torios Gimnazijos vasaros atostogoms į Norvegiją. Per 10 metų buvo proga aplankyti virš 100 lietuvių mokinių šias jaunimos stovyklos ruošiamas Norvegijoje. Šioje stovykloje susirenka jaunimas iš 12-kos valstybių. Dalyvavimas mūsų jaunimo yra nepaprastai reikšmingas — yra gera proga parodyti lietuvių siekimus, savo lietuvišką kultūrą ir priminti pasauliui, kad esame gyva ir nepalenkiama tauta kovoje dėl savo laisvės. Stovyklos metu plėvesavo mūsų trispalvė ir nemažai buvo rašoma apie Lietuvos likimą.

• Australijoje, Sidney, Juzė Alarmalavičienė perkopė savo pirmąją šimtinę metų. Ta proga Sidney Lietuvių Moterų draugija suruošė sukaktuvininkei iškilmingą to šimtmečio minėjimą, be dalyvavusių lietuvių ir australų pareigūnų sukaktuvininke sveikino Anglijos karalienė Elzbieta II, gubernatorius, imigracijos ministeris, premjeras, burmistras ir visa eilė kitų australų pareigūnų, žinoma pridedant įvairių lietuviškų organizacijų veikėjus, ministerį Balutį iš Londono ir kitus. Ta proga Sidnėjaus spauda išdėdė aprašymus apie sukaktuvininke ir apie lietuvius gyvenančius Australijoje.

PASALIO LIETUVIŲ DIENA NEW YORKE

Rašo Pijus Gudelevičius

Rugpjūčio 22 ir 23 dienomis New Yorkas atgimė — pražydc jaunimu. Pasaulinės Parodos aikštėje rengtoji Lietuvių Diena praėjo su nepaprastu pasisekimu. Aikštė buvo užpildyta žiūrovais, kurių priskaitoma virš 16 tūkstančių žmonių iš viso pasaulio kraštų: jau neskaitant Šiaurinės Amerikos, galėjau sutikti labai daug iš Kanados, Europos, Australijos ir Pietų Amerikos.

SVEČIŲ PRIĖMIMAS

Šventės išvakarėse — rugpjūčio 22 dieną, vienoje iš didžiausių New Yorko salių įvyko susipažinimo vakaras su užkandžiais ir šokiais. Ta proga Lietuvių Vyčių krepšinio komanda, grįžusi iš kelionės po Australiją, sužaidė draugiškas rungtynes su Waterburio ir Brooklyno komandų rinktine. Įdomu pastebėti, kad šioje susipažinimo šventėje dalyvavo per 3000 žmonių, kurie be didelio vargo buvo sutalpinti šioje salėje, iš ko galima spręsti apie jos didumą.

DIENOS IŠKILMĖS

Lietuvių Dienos iškilmės buvo pradėtos vainiko padėjimu prie lietuviško kryžiaus pasaulinės parodos Garden of Meditation ir Avenue of Africa aikštėje, kuri padėjo Lietuvos Atstovas Juozas Kajeckas, lydint Lietuviams Veteranams, tautiniais rūbais pasipuošusioms lietuvaitėms ir dideliai daugybei lietuviškos visuomenės.

PAMALDAS UŽ KENČIANČIĄ LIETUVĄ

Pro visus vartus į stadioną plūdo lietuviai ir kvietieji kitaučiai. Prie vartų kiekvieną pasitiko tautiškai pasipuošusios mer-

gaitės, nurodėdamos kiekvienam kryptį ir vietą. Netrukus didžiulis stadionas prisipildė nekantrių stebėtojų, pro kurių akis emė judėti eiseną: visi programos pildytojai. Žygiavo jie su vėliavomis su užrašais ir uniformomis praslinko pro žiūrovų akis apie 2 tūkstančiai dainininkų, kurie sudarė junginį iš 30-ties chorų. Pražygiavo taip pat ir virš 500 šokėjų, dalyvavai iškilmingose pamaldose už KENČIANČIĄ LIETUVĄ. Estradą išpildė kvietieji ir aukštieji valdžios pareigūnai. Minia margavo savo apdaru ir vėduoklėmis gaivindamiesi nuo nepaprastai tvankaus ir karšto oro.

Lygiai 12,30 prasidėjo pamaldos, kurias laikė vyskupas V. Brizgys, kurių metu giedojo tas 30-ties chorų junginys lietuviškas giesmes, o tam tikslui skirta evangeliją ir pritaikintą žodį pasakė prel. J. B. Balkūnas.

Po pamaldų choristai, šokėjai, orkestrų dalyviai, bei sportininkai kiek pailsėję ruošėsi didžiajam šventės paradiui, kuris buvo nepaprastai įspūdingas. Į stadioną įžygiavo Lietuviškos ir JAV vėliavos po jų sekė, karo veteranai uniformuoti, mirganti tūkstantinė minia šokėjų, choristų, organizacijų, kiekviena su savo transparentais, nurodančiais atstovaujančią vietovę. Dalyvavo net iš tolimiausių Amerikos vietų.

Programą atidarė trumpu žodžiu aktorius Kazys Vasiliauskas pakviestas oficialiai atidaryti šventę profesorius Jokubą Stuką, Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje Komiteto pirmininką. Po jo trumpos kalbos jungtinis choras vadovaujamas Alice Steh-

pens sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Toliau Lietuvos Atstovas Juozas Kajeckas ir sekretorius Kenneth B. Kearting pasakė sveikinimo kalbas. Po šių kalbų prasidėjo šventės meninė programa, kuriai vadovavo filmų ir televizijos aktor; Rūta Lee — Kilmonytė, kuri labai jautriai lietuvių ir anglų kalbomis apibūdino mintį ir prasmę. Programa buvo nepaprastai vaizdi ir žavinga, kuri nepaprastai susilaukė didelio įvertinimo netik žiūrovų tarpe, bet ir gražių atsiliepimų amerikų spaudoje.

Šiai sudėtingai chorų programai dirigavo Alice Stephens, Algirdas Kačanauskas, Vaclovas Verikaitis ir Jeronimas Kačinskas, o tautinių čokių orkestrą dirigavo Vytautas Strolia.

Programos metu buvo pagerbtas profesorius J. Zilevičius, pirmasis Lietuvių Dainų Dienos organizatorius 1924 metais. Jam ant kaklo buvo užkabintas 40 gražiausių rožių vainikas.

Rūta Lee-Kilmonytė savo gražia lietuviška tarsena neprastai jautriai ir sumaniai pravedė tą sudėtingą Lietuvių Dienos meninę programą, ragindama lietuviškąjį jaunimą stipriai laikytis lietuviškos ir dirbti savo tautos išlaisvinimo labui. Šventės pabaigoje pasidarbavusiems šios šventės surengimui buvo apdovanoti gėlėmis. Meninė programa baigta "Lietuviais esame mes gimę".

ŠVENTĖS METU SUSITIKO DAUG LIETUVIŲ

Šventė buvo gerai organizuota ne vien tik meniniu atžvilgiu, bet ji buvo gerai paruošta ir techniškai, pagal modernų Amerikos gyvenimą. Šventės metu

SEKMADIENIO
RIMČIAI+ + + + +
ATSAKYO BELAUKIANT

Viso pasaulio didžioji spauda greitai vėl pradės duoti žinias iš Bažnyčios Suvažiavimo, kuris trečiu kartą yra šaukiamas šiemet rugsėjo 14 dienai ir kurio sesijos tęsis iki gruodžio mėnesio.

Šioje sesijoje bus svarstomi netik Bažnyčios vidiniai klaidimai, kaip jos vidinė struktūra, jos misija, bet kartu ir patys dieji visos žmonijos klausimai, kaip gimdymo kontrolė, pasaulio taika, krikščionių vienybė ir kiti svarbūs dalykai.

Tačiau pirmoje vietoje šiame Suvažiavime bus vis dėlto svarstomas pačios Bažnyčios atsinaujimas Evangelijos šviesoje. Pagal Kristaus paliktą mokslą Evangelijos puslapiuose bus ieškoma nauji keliai ir naujos gairės atsinaujinimui tiek išvidiniai tiek išoriniai.

VIDINIS
ATSINAUJINIMAS

Kas manytų, kad su išorinių Bažnyčios formų pakeitimų bus atnaujinta Bažnyčia, toli gražu dar nesuprato krikščionybės esmės - jos širdies. Taigi pirmoje vietoje bus einama prie vidinio atsinaujinimo, prie dvasios atgaivinimo, jos sustiprinimo.

Kadangi Bažnyčia ir visa krikščionija sudaro Kristaus taip vadinamą mistinį kūną, tai pirmoje eilėje bus kalbama apie to mistinio kūno atsinaujinimą, apie to kūno narių atnaujinimą pagal pirmąją paveikslą - patį Kristų.

Kristus kaip to mistinio kūno galva bus šio suvažiavimo modelis, pavyzdys, pagal kurį bus duodamas naujas Bažnyčios veidas ir nauja širdis. Kristus tikroje Evangelijos šviesoje pastatytas

turės būti visų darbų įkvėpėjas. Kokį mes matome Kristų Evangelijos šviesoje Dieva-tapusį žmogumi, dailydės sūnumi, neturtingą, visų žmonių ypač neturtingųjų ir vargšų mylėtoją. Mes matome jį kaip žmonių draugą, kuris perėjo visą Palestinos žemę gerą darydamas ir mokydamas.

Štai visos Bažnyčios ir Krikščionijos modelis ir pavyzdys, pagal kurį visa Bažnyčia ir jos visi nariai kiek kunigai, tiek ir pasauliečiai turi atsinaujinti. Pradėti gyventi naujoje Kristaus dvasioje; neturto, paprastumo ir meilės dvasioje.

Mes turime grįžti prie pirmųjų amžių krikščionių dvasios, apie kuriuos pagonys sakėdavo:

—Žiūrėkite, kaip jie mylisi! Nes jie visi buvo vienos minties ir vienos širdies. Štai kur glūdi tas vidinis atsinaujinimas, be kurio negali būti jokio kito atnaujinimo.

IŠORINIS
ATSINAUJINIMAS

Tik atsinaujinus vidiniai, arba dvasioje, ateis išorinės reformos, turinčios reikšmės. Kaip pavyzdžiui kunigo atsiskaitymas į žmones laike mišių ar kunigų ir vienuolių uniformos pakeitimas. Tik tuomet ir išorinės formos pakeitimas bus mums tikrai suprantamas ir priimtinas.

Pirma negu kunigas atsigręš į žmones laike mišių, reikalinga pilnai suprasti Mišių aukos vertę, pirm negu kunigai ir vienuoliai pakeis uniformas, tikintieji turės suprasti, kad kunigas ar vienuolis yra žmonių draugas, pirm negu laike mišių vartosime gimtąją kalbą, turime suprasti pačių mišių svarbą.

Nes kiekviena išorinė reforma turi atitikti jos vidinę dvasią, jos turinį, kitaip būtų tikrai dirbtinis dalykas, kuris negalėtų nešti vaisių, kaip popierinė gėlė, kuri niekada negali žydėti, nes ji neturi savyje gyvybės.

Nemaža buvo jau reformatorių istorijos bėgyje kurie norėjo atnaujinti bažnyčią jos išorinėje formoje, bet vietoje atnaujinę, jie dar labiau sugadino, nes nesiekė jos vidinio, jos širdies atnaujinimo. Čia ir glūdi visų reformų paslaptis.

Kristus nori, kad Jo bažnyčia ir visi jos nariai atsinaujintų tikrai kiek savo dvasioje, tiek išorinėje išvaizdoje. Bažnyčios tėvai, kurie susirinks trečiu kartą svarstyti tuos klausimus, be abejo pirmoje vietoje eis prie jos vidinio turinio atnaujinimo, paskui ir prie išorinių formų pakeitimų.

ŽMONIJA
LAUKIA ATSAKYO

Visa žmonija, kuri išgyvena didelį minčių painiavą, kuri dreba dėl karo baimės, kuri susiskaldžiusi į daugybę frontų, konfesijų ir partijų, laukia iš Bažnyčios Suvažiavimo atsakymo. Bažnyčia suras atsakymą kaip receptą pasigydyti nuo nesantaikos epidemijos, bet ar žmonija priims ir prisitaikins sau, tai kitas klausimas. Laikas tai parodys. Mūsų visų gi uždavinys yra lydėti savo maldomis Suvažiavimo darbus ir jau dabar pradėti gyventi pagal Kristaus Evangeliją, kad tokiu būdu palengvintume surasti paklydusiems kelią į tikrąją šviesą ir gyvenimą. Mumyse netikintieji turi pamatyti meilės darbus. Kad galėtų pasakyti: —"Žiūrėkite, kaip jie mylisi".

Užtenka pasauliui tuščių propagandos žodžių jų yra pilna, bet pasauliui reikia šiandien tikrų meilės darbų, kurie susildytų ir atgaivintų tuos, kurie visko jau apsvylė, bet kurie dar laukia iš mūsų atsakymo.

Kun. Augustinas

ŽINIOS IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

KRUŠČIOVAS NORI
SUNAİKINTI RELIGIJĄ

"Esquiu" savaitraštis š. m. rugp. 30 d. atsispausdino rytų apeigų kun. A. Nadson pareiškimą, pagal kurį Kruščiovas su savo partija yra pasiryžęs iki 1970 metų užbaigti su religija Sovietų Sąjungoje.

Jau dabar bažnyčios paliktos tikrai centruose miestuose atviro, kur atvyksta užsienio turistai. Iš seminarijų, kurios veikė ankščiau, liko tik keletas. Čia turima galvoje ortodoksų bažnyčias. Katalikams iš viso neleidžiama turėti atvirų bažnyčių Rusijos teritorijoje.

Nors Kruščiovas ir uždarytų visas bažnyčias, bet dėlto religija nebus sunaikinta, ji pasiliks gyva ir po 1970 metų tikinčiųjų širdyse.

POVILAS VI SUSIRŪPINĖS

Paskutiniu metų kilus įvairiose vietose neramumams, Pop. Povilas VI, buvo susirūpinęs dėl pasaulio taikos išlaikymo ir rugpiučio mėn. 24 d. pasakė svarbią, kalbą, kurioje nurodė pavojų taikai, nurodė ir priemones jai apsaugoti - didesnę nsiginklavimą ir susirūpinimą dėl taikos.

Popiežius per pirmuosius savo valdymo metus pasakė apie 480 kalbų įvairiomis temomis, tuomi pasiekdamas didžiausią rekordą. Tuo pačiu laiku padarė keletą kelionių, net iki Palestinos.

JONO XXIII ŠVENTUMO
ATGARSAI

Vis labiau plinta pop. Jono XXIII - jo šventumo garsas po jo mirties. Jau viena skaitlinga delegacija iškėlė bylą dėl beatiifikacijos. Vatikane prie Jono XXIII kapo lankosi netik kardinolai ir vyskupai, bet ir paprastieji darbininkai, prašydami jo užtarymo.

Romoje veikia atskira pašto dežutė Nr. 5023, kuri skirta dėl pop. Jono XXIII atminties. Kasdien ateina šimtai laiškų iš visų pasaulio kampų su prašymais ir padėkos laiškais. Net iš Argentinos jau ne vienas apturėjo malonių per Jono XXIII uštarymą.

Pop Povilas VI padėkojo Senatui už pagerbimą Jono XXIII atminties iškilmingu ir viešu aktu. Povilas VI išreiškė kartu ir savo pasitenkinimą kad pati Argentinos vyriausybė imasi ginti krikščioniškus principus ir siunčia savo apaštališką palaiminimą.

Kristus turi viešpatauti virš tautų ir žmonių.

NAUJŪJŲ LAIKŲ KANKINIŲ DRĄSA

Austrijos, Prancūzijos ir Vokietijos laikurie laikraščiai atsispausdino vieno vokiečio belaisvio išpūdžius Sibire. Argentinoje "ESQUIU" kat. savaitraštis rugpiučio 23 d. pirmą kartą išpaniškai aprašė vieną svarbią ištrauką iš Sibiro seselių išgyvenimų "Laiko" skaitytojus supažindinsime su šia tikra ir nuostabi istorija.

1. Neišdavė paslapties

Tai įvyko 1951 m. Ukrainoje. Vieno vienuolino dešimt seselių buvo suimtos ir įmestos į tamsų kalėjimą ir buvo tardomos, bei kankinamos įvairiais būdais, kad išduotų - kas yra jų vyresnioji. Bet tardytojai nieko negalėjo išgauti. Pagaliau buvo nuteistos 10 metų į Sibirą. kam neišdavė paslapties.

Buvo sugrūstos į gyvulinį vagoną, prie kitų tremiamųjų. Jų tarpe ir vokiečių kareivis Teodoras B., kuris aprašė tą visą seselių didvyrišką istoriją.

—Iš kur esate Jūs?— paklausė kareivis. Seselės gerai apmetė akimis kareivį ir nieko blogo neįtardamos atsakė.

—Esame katalikės vienuolės ukrainietės.

—Už ką jus deportuoja į Sibirą?

—Vien dėlto, kad norėjome būti ištikimos savo tikėjimui ir vienuoliškiems įžadams.

—Ar daug katalikų yra Ukrainoje?

—Šeši milijonai katalikų ir 40 milijonų ortodoksų.

Kelionėje vienuolės laikėsi nuotabiai pavyzdgingai. Paprastai, bet švariai apsirengusios kas rytą apie 6 val. pradėdavo savo rytmetines maldas ir mąstymus. Naktimis gražiai giedodavo savo psalmių maldas. Visiems buvo tikras pavyzdys. Po trijų savaitių kelionės pasiekė Sibiro gilumą.

2. Sibiro šalčiai ir keiksmai.

Seselės buvo paskirtos į vieną koncentracijos stovyklą, kurios komendantu, buvo rusas vardu Neplujev, žiaurus žmogus ir tikras bedievis. Jis visus koncentracijos kalinius kurstė prieš vienuoles, kurios turėjo pernešti tikrą pajuokos ir paniekinimų skaistykla. Pats komendantas kiekvieną kartą įeidamas į vienuolių kamara, jas niekino pasakutiniaus žodžiais, vadindamas jas "Vatikano šunimis".

Vieną dieną Napljujev įžengė netikėtai į vienuolių kamara ir nuplėšė nuo sienų.

Kristaus ir Marijos pavikslus, juos numetė žemėn ir mindžiodamas kojomis šaukė:

—Užtenka su burtais ir mo-

nais. Per visą vasarą ir rudenį vienuolės buvo nuolatos persekijuojamos komendanto užgauliojimu

jo neapykantos ir keršto be galo, Bet vienuolės prieš visus komendanto užgauliojimus ir persekijuojimus atsakė tylą, su nuostabią kantrybę, dvasiniu ramumu ir net su džiaugsmu, galėdamos kentėti dėl Kristaus ir jo Bažnyčios.

Tuomi seselės pamažu igavo visų kalinių pasitikėjimą. Kaip ortodoksai, taip ir mahometonai jas vadino "Dangiškais Angelais", arba "šventom ukrainietėm".

Tuo tarpu seselės slaugė ir padėjo mergaitėms ir moterims nešti sunkų vežgijos jungą ir slaptai mokino vaikus, bei suaugusius katalikų tikėjimo tiesų, paskui juos krikčtydamas nakties metu.

Kartą į mėnesį iš gretimos stovyklos atvykdavo vienas kunigas ir nakties tamsumoje atlaikydavo Mišias, o seselės išnešiodavo Šv. Komuniją po stovyklą. (Tokiu atveju gali bet kas nešioti Komuniją - redakcija).

Pagaliau atėjo sibirinė 7 mėnesių ilgumo žiema, kada termometras nukrinta 50 - 60 laipsnių žemiau nulio, kuomet sušalokvapap ir iš tolo girdisi išalkusių vilkų staugimas.

3. Trijų Karalių Dienos ekzakucija

Sekančių metų Trijų Karalių dienoje prasidėjo naujas apkla-

sinėjimas su grąšinimais Pasišaukęs į raštinę seselės, komendantas pradėjo skaityti tokią rezoluciją:

"Mes žemiau, pasirašusios, vienuolės prisipažįstame savo ideologines klaidas, todėl laisvai, be jokio spaudimo laimingos ir su eutuziazmu atsisakome uno mūsų vienuoliškų apžadų, pasizadame nuo dabar nedaryti jokios religinės propagandos tarp kalinių".

Komendantas perskaitęs ciniškai paklausė:

—Ar norite pasirašyti po šiuo raštu?

Tuomet vienuolės vienu tvirtu balsu jam atsakė:

—Niekada nepasirašysime po tokiu niekšišku raštu, ponas komandante! Nes mūsų sąžinė to neleidžia.

—Labai gerai, maņa mažytės,— atsakė komendantas, tuomet teks pritaikinti naują traktavimą. Prižiūrėtojai, gražink tas kvailės ir jų kamara, davė įsakymą Neplujavas.

Po to vienuolės buvo uždarytos specialioj kameroj 6 dienoms, kur temperatūra buvo dar žemesnė negu lauke.

Sekantį sekmadienį komendantas Neplujevas vėl pats aplankė vienuolių kamara su tuo pačiu raštu, kad po juo pasirašytų, bet vienuolių atsakymas buvo toks pats nepalaužiamas.

4. Tikėjimo pergali

Tuomet komendantas nutarė padaryti paskutinį bandymą. Liepė išvaryti visus kalinius apie 2.000 į kiemą, o pats komendantas su savo padėjėjais apsilikęs kailiniais ir apsimovę su šiltom kepurėm, pastatė aplinkui kareivius su kulkosvaidžiais ir paruoštais šunimis.

Po to, kai viskas jau buvo paruošta, buvo atvestos vienuolės, basos ir su ilgais baltiniais apvilktos, išbadėjusios ir sušalusios.

Kaliniai pamatę šį pasibaisėtiną vaizdą, sušuko visi spontaniškai:

—Niekšai! Kaip galite taip kankinti šias nekaltas moteris. Prakeikti niekšai!

Tuomet kareiviai atsuko kulkosvaidžius į kalinius, pasiruošę šovimui. O komendantas tuojau supykęs suriko:

—Tylos, prakeikti šunys, o jei nenutilsite, tuojau duosiu įsakymą paleisti ugnį.

Tuomet kaliniai nutylo ir komendantas Neplujevas kreipėsi į vienuoles.

—Piliėtės, tai paskutinė proga, kurią duodu. Arba pasirašote dokumentą, arba už 15 minučių iš jūsų liks tik kruva sušalusio purvo.

Visiems užšalo kraujas gyslose ir gerklėje sustojo kvapas.

(nukelta į 5 pusl.)

Moteris ir GYVENIMAS

MOTERIS MODERNIŠKIAME GYVENIME

Gyvename žmogaus nepaprasto protinio išsivystymo laikotarpį — ieškome būdų pakilti į erdves, atrasti naujus pasaulius. Jau kartais ir nebestebina mus pasiekti žmogaus naujiejį laimėjimai, tai sudaro mums kesdienybę. Šių dienų civilizuoatas žmogus tvarko savo gyvenimą pagal pasiektus išradimus, stengiasi kuo produktyviau pasinaudoti tais laimėjimais, kad padarius gyvenimą lengvesnį ir patogesnį. Tą visą žmogui suteikia tobulėjanti technika, telieka tik apsirūpinti tomis naujomis gyvenimo priemonėmis. Ir štai čia atėjo žmogus į savęs praradimo tašką. Beieškodamas ir besiekdamas to patogaus materialinio gerbuvio, nepastebimai jis prarado pats save ir tapo savo sukurtų gerybių vergu, beliko jis mažutė to viso mechanizuoto gyvenimo dalelė.

Gyvenimo tuštumas

Kol žmogus yra kupinas jaunatviškos energijos kol jaučia didelį fizinį pajėgumą ir energiją, leidžiasi jis per gyvenimą slidžiais ir plačiais keliais, nenujausdamas ateitį — saulėlydį, kurį pasiekęs neretai apsidairo aplink, pažvelgia į savo praėjusį laiką, ir tik po to pamato to gyvenimo beprasmiškumą. Pasiektas turtas, garbė ir visos kitos materialinės gerybės neapmoka prarastą sveikatą, vidinį pasitenkinimą, neužpildo sielos tuštumos, kuriai skirta ne vien blizgančio aukso sauja. Paskendę pertekusiame viskuo gyvenime nebesirūpiname savo sielos, savo asmenybės savo dvasinių vertybių puoselėjimu ir neretai pasijuntame visiškai apsvyrę. Grįšti atgal, pradėti iš naujo sakome, esa jau vėlu. Ir taip brenam tolyn net pakaltindami kitus, kartais niekuo nedėtus.

Tų visų aplinkybių veikiamą neapajęgia susidaryti sąlygų, kuriose ji galėtų tapti tos pilnutinės visumos asmenybe. Ir taip ji neapajęgia beatlikti, jai taip svarbaus, jos paskirčiai skirto uždavinio, motinystės ir jaunosios kartos auklėjimo. Po truputį tampa ji nebejautri tuose taip svarbiuose kiekvienos moters ir kiekvienos motinos reikaluose.

Netekus savo autoriteto ilgai nui susilaukia labai karčių vaisių, užaugęs sūnus ar dukterė nustoja jai pagarbos ir meilės, ji lieka atstumta ir vieniša.

Kad pajęgtų išlaikyti modernizmo sąlygų sukurtą pusiausvyrą ir dar galvojančią apie ateitį, kuri statys didesnius reikalavimus, ji turi turėti aplinką ir priemones, kuriose galėtų ugdyti savo intelektualines bei socialines savybes. Tik gerai pasiruošusi moteris bus pajęgi įvesti į gyvenimą savo vaikus ir išauklėti tinkamai jaunąją kartą.

Moters uždaviniai

Šių dienų modernusis gyvenimas lietuvi moteriai stato didesnius reikalavimus: gyvendama svetimoje aplinkoje — svetimoje žemėje, ji turi rūpintis netik natūraliu savo šeimos ir savo tautos priaugliu ir nevien įvedi-

mu jos vaiko į materialinį gyvenimą, bet svarbiausią išsaugojimą jo savai tautai.

Praeityje moteris yra parodžiusi labai didelio pasišventimo ir pasiaukojimo: matėme ją slapstancią savo vaikus nuo žiaurių kryžiuočių giliose miškų tamkėmėse, radome ją atsparią sunkiame baudžiavos laikotarpy, ji prie ratelio išmokė savo vaiką pažinti pirmasias raides, įskiepijo jame savo tautos, savo tėvų žemės meilę, jos pastangomis tauta susilaukė visą eilę garbingų tautos laisvės kovotojų, sutikome ją taip pat ir Nepriklausomo gyvenimo kurėjų tarpe. Nudienio tautos gyvenimo golgotoje matome ją taip pat nešančią didelę ir atsakomągą našta. Šiandieninis išsivijęs gyvenimas stato jai taip pat savo sunkius reikalavimus. Visą tą jos pasiaukojimą, tą pasiryžimą išugdė laisvo tautos gyvenimo troškimas ir tėvų žemės meilė.

Kad neišblėstų joje tie svarbūs mūsų tautos uždaviniai, reikia jai duoti sąlygas pasipildyti savo sieklais tais troškimais, o geriausia to viso priemonė ir draugas yra knyga, kuri jai duoda tėvų žemės pažinimą, primena jai jau blėstančius savo tėvynės savo krašto papročius, ir skatina joje savo kalbos meilę, tai ir yra pagrindiniai tautiškumo elementai. Jau vieno iš jų — kalbos netekimas, jau reiškis tautinį smukimą, vedantį į tautiškumo pražūtį, į nautėjimą.

Visose mūsų organizacijose yra didesnės ar mažesnės bibliotekos, kurios galėtų patarnauti visiems šiems reikalams bet dėja jos mažai tejudinamos. Pati pamėgusi knygą, ji nurodys tą kelią ir savo vaikams. Tai yra pagrindinis kelias mūsų tautos tęstinumo, jos gyvybės išlaikymo.

S. B.

LIETUVYBĖ AR NESVEIKAS FANATIZMAS

(atkelta iš 1 pusl.)

irodymų. Toks bekritikinis atsidavimas idėjai tampa aklu fanatizmu, nesiskaitančiu su jokiomis priemonėmis, kad tik apgynus savo ar savosios grupės idėjas. Tuomet žmogus, bejėgiškai idėjos vedamas, negali pakęsti kitokio nusistatymo žmonių ir stengiasi juos vienaip ar kitaip laimėti sau, kartais saviems argumentams paremti, net jėgą pavartodamas.

Mes matome iš istorijos, kad joks fanatizmas — ar jis būtų politinis, religinis ar kitoks — žmoniškai, nei atskitoms tautoms — net toms, kurios tą fanatizmą pagimdė — neatnešė nei gerbuvio, nei laimės, o tik vargą, priešpaudą ir kančią.

Paskutiniojo karo metu Vokietijos gyventojai turėjo pakelti ne tik sąjungininkų bombas, bet taip pat ir valdančiosios — nacių partijos žiaurų persekiojimą, panašiai kaip ir III Reicho pusi-ninkės, Sovietų Rusijos gyventojai bei jos pavergtieji kraštai kentė ir tebekenčia nuolatinį partijos persekiojimą. Todėl nors pati Rusija iš II Pasaulinio Karo ir išėjo laimėtoja, tačiau jos gyventojų padėtis pasiliko nepavydėtinoje būklėje, kai tuo tarpu nugalėtoji Vokietija, nors ir ne visa, atgavo ne tik krašto suverenumą, bet ir ideologinę laisvę.

BŪKIME IDEALISTAI DEMOKRATAI

Nepriklausančiam jokiai politinei ideologijai ir savo gyvenimą tvarkančiam vien tik laisvos Lietuvos mintimi yra tiesiog nesuprantamas mūsų politinių srovių tarpusavio nesugyvenimas, kai kiekviena grupė, sakosi, turinti aukščiausiu idealu Nepriklausomą Lietuvą. Čia su panašiu tvirtinimu nesinori sutikti, nes jeigu tos grupės negali susi-

tarti aukščiausiu ir bendriausiu reikalu, tai jos aiškiai savąją idėją stato aukščiau visko, ne aukščiau Lietuvos ir tokiu būdu minimos grupės tampa, gal net joms pačioms to nejučiant, savo išpažinimo fanatikėmis. Jos akiai tiki, kad jų pasirinktas kelias yra vienintelis teisingas ir jos niekuomet nesutiks su kitokiomis numonėmis. Toks vienašališkas nusistatymas Lietuvos reikalui ne tik, kad nėra naudingas, bet dar ir didelę žalą daro.

Visame pokariniame pasaulyje įsimadino demokratijos forma ir ypač mūsų gyvenamoje Amerikoje būti antidemokratinio nusistatymo laikoma tiesiog bukaprotišku išsigimimu, ir tai yra tiesa, tik labai gaila, kad demokratijos samprata ne visur ir ne visada vienodai pritaikoma.

Visi tie mūsų visuomenininkai, kurie negali pakęsti kitokio įsitikinimo darbuotojų, save demokratais laikyti negali, nes tikroji demokratija yra tolerancija. Tolerancija ir pagarba kitaip galvojančioms privalo būti pats pagrindinis demokratijos dėsnis, nes juo remiantis gauname lygybę. O prie bendrų ir vienalyčių, išvadų visuose reikaluose priešime tik kalbėdamies kaip lygus su lygiu, kai ne vienas nemėginsime padaryti persvarą savo naudai mesdami ant stalo atsitiktinai pasitaikiusį mūsų saujoje trukų tūžą. Kitaip mes turėtume sutikti, kad ir komunistinio bloko valstybės yra demokratinio pobūdžio, ką jos atkakliai ir tvirtina, bet tokiu atveju išeitume į lankas, nes visi gerai žinome, kad tuose kraštuose jokios demokratijos nėra, kaip jos nėra ir kiekvienoje komunistinėje ar fašistinėje valdymosi sistemoje, nors tai nereiškia, kad su laiku pirmoji ir antroji ideologija gali tapti demokratišku sąjūdžiu, ti-

ŠEIMININKĖMS ŽINOTINA

RYŽIŲ PUDINGAS

¼ puoduko nevirtų ryžių; 2 puodukai grietinės arba pieno; 2 kiaušiniai; 1 šaukštėlis vainilijos ekstrakto; 8 šaukštai cukraus. Paruošimas:

Grietinėlę ir ryžius supilti į dvigubą puodą ir virti 45 minutes, arba iki ryžiai pasidarys minkšti. Kiaušinių trinius išplakti ir supilti iki pasidarys šviesai gelsvi, pridėti 4 šaukštus cukraus ir dar gerai išplakti. Supilti į karštus ryžius ir visą laiką maišyti. Nukelti nuo ugnies ir įpilti vainilijos ekstrakto. Baltymus išplakti ir supilti 4 šaukštus cukraus visą laiką plakant. Pamažu maišant sudėti ryžius. Nukelti nuo ugnies, supilti į kitą indą ir paduoti karšta arba padėti uždengtą šaltai. Pudingas skanus karštas ar šaltas. Prie ryžių pudingo tinka padažai arba užpylimai: plakta grietinėlė su cukrum, plonai supiaustyti virti persikai, užpilti raudonu vynu arba aviečių ar braškių uogiene.

VIŠČIUKAS ISPANIŠKU BŪDU

1½ gr. viščiuko sparnelių; ¼ puoduko alyvos; 1 kapotas svogūnas; 1 skiltelė tarkuoto česnaکو; 1 šaukštėlis druskos; ½ šaukštėlio pipirų; 1½ puoduko nevirtų ryžių; 1 puodukas bilgono; 2 puodukai karšto vandens; 1 šaukštukas šafranų; ½ puoduko balto vynu. Paruošimas:

Supilti alyvą į keptuvę ir sudėjus svogūnus ir česnaką pakepinti porą minučių, arba sudėti viščiuką supiaustytą poromis, arba sparniukus ir aptepti abi puses iki paruduos. Pabarstyti druska ir pipirais, sukepta mėsa sudėti į nemažą keptuvę indą, užberti ne virtus ryžius. Sumaišyti buljoną, karštą vandenį, vyną, prieskonius ir užpilti ant viščiuko. Uždengti ir kepti apie vieną valandą. Galima duoti šešioms asmenims.

kra to žodžio prasme. Taip atsitiks kai tose sistemose bus prieita prie kitaminčių tolerancijos. Todėl ir mes laikydami savo nusistatymų, gerbkime ir kitų, kad niekas negalėtų sakyti jog nesame demokratai.

BŪKIME LIETUVIAIS PIRMOJ VIETOJ

Skaudu ir sunku valdyboms dirbti, kai joms nuolatos užmėtinėjama vienokia ar kitokia pakraipa. Kai kuriose draugijose dažnai tyliu ar balsiau protestuojama, kad pietų metu buvo sukalbėta maldelė, kad parengiaman buvo pakviestas kunigas ir t. t. Tai aiškus kraštutinumo pažymys ir kultūros stokojimo išsivystymas. Kiekvienas išauklėtas žmogus pasikvietęs į namus svečią, stengiasi jį pagerbti, todėl ir nereliginės minties draugijoje svečių tarpe turint dvasiškį, rodo pats menkiausias mandagumas reikalauja pagarbos jam, lygiai kaip ir kiekvienam svečiui.

Be to, krinta akin faktas, kad protestuojama tik prieš religinius pasireiškimus, o ne dėl jų nebuvimo. Jokiu būdu negalima sakyti, kad apart kunigo, salėje tuo momentu nebūtų daugiau tikinčiųjų, nes jų matoma apščiai. Todėl prieiname išvados, kad tikintieji yra labiau sugyvenami negu vadinajamieji laisvamaniai. Žinoma, negalima šito pritaikyti abiem grupėm visuotinu mastu,

ŠPINATAI

Reikia apgailestauti, kad špinatai labai mažai naudojami daržovė ir daugeliui net mažai žinoma. Senovėje špinatus naudoda vo netik kaip naudingą ir skanią daržovę, bet ir kaip gydomąją priemonę. Jau mūsų proseneliai žinojo, kad viena iš daugiausiai turinčių geležies ir sodos daržovė yra špinatai.

Diadetikos specialistai nustatė, kad šalia sodos ir geležies, špinatai turi dar sekančius mineralus: potazijaus, kalcijaus, magnezijaus, fostoro, solfato ir kitų mineralinių druskų mažesniais kiekiais. Visi išvardinti elementai mūsų organizmui yra būtini.

Špinatuose randami šie kiekiai: geležies — 3,4 proc.; Magnezijaus — 3,45 proc., turi taip pat kobalto reikalingą kiekį atnaujinti kraujui. 100 gramų šviežių špinatų turi 22 kolorijas, arba 22 gr. baltimų, 0,3 gr. riebalų, apie 6000 tarptautinių vienetų vitamino A, apie 80 vienetų vitamino B2, 20 vienetų vitamino C.

Žymiausias Europos diadetikas vokiečys Walter Schoenberger'is savo studijoje apie šviežias vaisių sultis tvirtina, kad kraujuje dėl susidarymo monoglobino reikalinga geležies, kuri randasi špinatuose.

Špinatai net kaip vaistas naudingas nuo sauso kosulio, anemijos. Padidina pieno kokybę pas motinas maitinančias kūdikius. Žmonėms, kurie dirba daug protinio darbo, špinatai priduo-da energijos ir pakelia nuotaiką. Špinatai yra vaistai sergantiems astma, padeda virškinimui, turintiems akmenis tulžyje, lengvina reumalinius skausmus. Daug turėtų vartoti asmenys sergą isterija, kenčią nuo šalčio dėl kojų ir rankų. Padeda apvalyti kraują ir visą kraujo apytaką.

Ant. Mikelonienė

nes protingų ir pavyzdinių žmonių yra visokio įsitikinimo grupė; čia kalbame tik apie kraštutinumus. Per tokį savo fanatišką aklumą, tokį galima sakyti, ekstremistai (religiniai ar ne) kenkia bendram lietuvių vieningam sugyvenimui. Bent viešuose parengimuose turėtume užmiršti savo pakraipą ir būti pirmoj vietoj gerais lietuviais.

DIDELIS SPAUDOS VAIDMUO

Neretai mūsų šalyje (lietuviškoje) spaudoje pasitaiko įvairių nieko gero nenešančių straipsnių ir straipsnelių. Laikraščių redakcijoms tokių straipsnių autoriai yra gerai žinomi, lygiai kaip yra žinomos jų minčių skaldomosios pasekmės lietuviškoje išsivijoje. Kodėl redakcijos nesistengia tokius straipsnius sušvelnyti pasitarus su jų autoriais yra neaišku. Išeina taip, kad laikraštis vienam lape šaukia prie vienybės ir prisikėlimo, kaip didysis lietuvių tautos kovotojas dr. Vincas Kudirka, o kitame lape jau tą vienybę vanoja kaip pirtyje.

Visokių pažiūrų lietuviškoji spauda turėtų išitikimai tarnauti bendran lietuvių labai užmirštant visus asmeninius ir ideologinius skirtumus, kad bendromis jėgomis greičiau atgautume tai kas lietuvių, kiekvieno lietuvių širdžiai yra mieliausia: Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą.

ROSARIO JAUNIMAS PAGERBĖ TĒVUS

Rosario Lietuvių Jaunimas š. m. rugpjūčio 16 d. suruošė tėvams paminėti šventę, kuri praėjo labai jaukioje nuotaikoje

Iš ryto buvo atlaikytos sudėtinės Mišios už visus tėvus. Dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. J. Petraitis. Po mišių prie kryžiaus sodelyje buvo atkalbėtos maldos už mirusius tėvus ir sugiedota Viešpaties Angelas. Mirusiams pagerbti buvo prie kryžiaus padėta gyvų gėlių puokštė.

Po religinio akto sekė parapijos salėje vaišės—arbatele, kurios metu dar kartą buvo prisiminti visi mirusieji tėvai. Ta pačia proga buvo prisiminta buv. Lietuvos prez. Ant. Smetonos, 20 metų mirties bei Argentinos Išlaisvintojo General Jose de San Martin sukaktys, pagerbiant juos tylos minute.

Ta proga kalbas pasakė: kleb. kun. K. Černiauskas apie "Tėvus ir jų meilę", Rosario Liet. Jaunimo pirm. Alb. Liutkevičius, Liet. Bendrės pirm. M. Klimas, kurie iškelė lietuvių nuveiktus darbus Rosario kolonijoje, kaip J. Brizgio ir J. Papečio išleistą leidinį "Lietuviai Argentinoje" ir kitus atliktus darbus lietuvių vardo išgarsinimui. Ta proka buvo pagerbti knygos leidėjai, kuriems publika karštai paplojo.

Prie karštos arbatelės ir užkandžių rosariečiai vaišinosi jaunimo aptarnaujami, ir besidalindami įspūdiškai. Šiame rengime dalyvavo, viešnia iš Kordubos M. Sakdukiene. Arbatelės metu buvo parodyti vaizdai iš įvairių Europos ir Argentinos vietų

Šios šventės proga dovanas prisiuntė šie asmenys: J. Brizgys 400 p., T. Užkuriene - lietuviška sūrj, M. Kalainienė - pyragaičių ir tortą, J. Ašmonas - saldumynus, J. Vajėgas - "Cubanos" butelį, P. Daugis - vermuto butelį.

Rosario Liet. Jaunimas nuširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems savo auka ir darbu prie šios šventės parengimo, ypač Tėvams Marijonams, Rosario Liet. Bendruomenei, pp. M. A. Lialiams, kurie įvairiomis dovanomis ir paskola paremė šią šventę. Jaunimas galvoja suruošti dar įdomesnę šventę ateityje, pačiai šventei ir programai vadovavo R. Liet. Jaunimo patarėjas p. Jonas Papečkys.

Rosario Lietuvių Bendruomenė š. m. rugsėjo 13 d. paminės kun. A. Steigvilo 15 metų kūnigystės jubiliejų. Ta pačia progą rosariečius aplankys kun. Izidorius Grigaitis, kuris š. m. rugsėjo 5 d. atskrido iš Kanados pas savo brolių Vincą Grigaitį ir porai mėnesių pasiliks Argentinoje pasivečiuoti.

JURGIS BRIZGIS

Rosario lietuvių kolonijos žymus veikėjas - Jurgis Brizgys - šių metų rugsėjo 8 dieną švenčia

25 metų sukaktį kaip salezietis ir kartu kaip spaudos darbuotojas. Mielam mūsų Jubilijatui linkime ilgiausių metų ir gausios Dievo palaimos!

R. L. K.

BERISSO

—Darbai skerdykloje. Paskutiniu laiku pradėjo atsirasti vėl daugiau darbų skerdykloje, todėl daug darbininkų vėl šaukiami į darbą, kurie buvo atleisti.

—Ziemos negalvimai baigiasi. Per žiemos mėnesius įvairios negalavimo ligos vargino ne vieną berisietį, bet su artėjančiu pavasariu mažėja ir visi negalvimai. Visiems gerai pažįstamas Jonas Stoškūnas jau kuris laikas kaip guli Berisso ligoninėje. Ligonis jaučiasi daug geriau ir gydytojais greit žada leisti vėl sugrįžti į namus.

MIRUSIEJI

Š. m. rugpjūčio mėn. PETRAS DARGELIS užbaigė šios žemės kelionę, palikdamas liūdesyje žmoną ir sūnų Joną, vedusį argentinietę. Velionis Argentinon buvo atvykęs 1928 m. Daug metų išdirbo "Swift" skerdykloje. Dėl nesveikatos jau kuris laikas buvo išėjęs pensijon.

Sulaukęs 80 metų amžiaus š. m. rugpjūčio mėn. 23 d. mirė VLADAS GARNYS ir buvo palaidotas sekančią dieną. Velionis kilimo buvo iš Ukmergės ir Argentinon atvyko jau prieš I-ji pas. karą. Dar prieš karą tarnavo caro kariuomenėje. Argentinoje per daugelį metų dirbo skerdyklose.

VILLA DEL DIQUE

Ponai Ratkai jau užbaigė nuosavybės įsigijimo aprašymą (escriturą) ir jau gražiai išsirengę naujame name. Felicija Ratkienė rugsėjo 3 d. kukliai paminėjo savo gimtadienį, kartų užprašydama šv. mišias, kurios buvo atlaikytos šv. Kazimiero koplytėlėje.

Bronė Miliauskienė, yra V. del Dique — puošimo komiteto narė moterų sekcijoje. Rugsėjo 5 d. buvo atvykusi į Buenos Aires aplankyti savo giminių ir pažįstamų.

Kun Ant. Lubickas aptar naują netik Villa del Dique lietuvių ir vietinių žmones, bet jo dvasinio patarnavimo prašo ir Rumipal katalikai.

Jeji nori turėti tikslų laiką, ir galvoji pasipuosti brangiais papuošalais, aplankyk N. LEIPAUŠ laikrodžių ir brangenbių parduotuvę.

Cangallo 192 — Temperley Busi patenkintas ir gausi nuolaidą

REFRIGERACION
Pintura Abonos
Alfonso Žvinys
Guatemala 3275 — Val. Alsina
TE. 208 - 9566

Kirpykla "OLGA"
Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

FLORERIA "12 DE OCTUBRE"

Priimami užsakymai vainikų mirusiams, paruošiamos gražiausias puokštės jaunosioms, daromi įvairūs papuošimai vestuvių iškilimams, krikštynoms ir kitoms šeimyninėms šventėms. Užsakymai atliekami skubiai ir sažiningai. Visi užsakymai pristatomi nuosavais autais. Lietuviams ypatinga nuolaida. Naudokitės savo tautiečio patarnavimu.
12 DE OCTUBRE 434
QUILMES

URUGVAJAUS PADANGEJE

LIETUVIŲ RADIJO VALANDELĖ

Minėdamas savo vedamos radijo valandos keturių metų sukaktį J. Vaštakas 15 ir 16 rugpjūčio dienomis buvo surengęs įvairias specialias programas, kurių svarbiausi momentai buvo atliekami Argentinos Liet. Centro jaunimo grupės ir Urugvajaus tautinių šokių ansamblio "Gintaras" ir choro "Aidas".

Po kaikurių nesėkmės televizijoje, ypač su Lietuvos himnu, dėl ko jaunimas nebuvo atsakingas, meninių įvairių programų per radiją CX 50 Independencia, Kultūros Draugijos ir parapijos salėse buvo pravesta sėkmingai, įdomiai ir dinamiškai. Rugpjūčio 16 vakaras sutraukė pilnutėlę parapijos salę žiūrovų, kurie su tikru pasigėrėjimu stebėjo Argentinos lietuvių jaunimo puikiai atliekamus tautinius šokius, tarp kurių buvo įpinta vaidybinių vaizdų ir solistų Valatkaitės ir Pileckio dainos. Taip pat simpatiskai buvo išklaustyta Vyt. Balčiūno vedamas nedidelis orkestras, protarpiais grojęs lietuviams malonias melodijas. Pats

MŪSŲ MIRUSIEJI

AA STASYS KLIMANTAVIČIUS
Sulaukęs 60 metų amžiaus po plaučių operacijos mirė Stasys Klimantavičius. Velionis kilimo buvo iš Vilniaus krašto. Argentinon buvo atvykęs 1930 metais. Gyveno pas posūnį Joną Baranauską V. Alsina, Humaya 1554. Velionis palaidotas Lanus kapuose. Nulūdime paliko Oną Baranauskienę ir posūnį.

Šv. Mišios už velionies sielą bus laikomos Aušros Vartų bažnyčioje spalio mėn. 18 d. 11.30 val. Artimuosius ir pažįstamus kviečia Ona Baranauskienė ir posūnis.

AA MARIJONA KALIBATAITE — PARSELIENE

Š. m. liepos 29 d. Lietuvoje, Troškunose buvo palaidota Marijona Kalibataitė Paršelenė, Antano Paršelio motina, sulaukusi 86 metus amžiaus. Gyveno Panevėžio mieste pas vieną dukterį. Uliūdime liko dukterė Apolonija Lietuvoje ir Paršelių šeima Argentinoje.

"VITRAL"
Vitrinių Fabrikas
Irengimas moderniškų vitrinių prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

DR. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sužūžimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6631.

ONA BALNAITYTĖ
Šiuveja - Modista
MADRID 1020 — DOCK SUD

Casa "DOMICELA"
— PRIEINAMOS KAINOS —
Sav. A. LEVANAČIUS
ĮVAIRIŲ RŪSIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
CANADA 2025 Lanús O.

vedėjas su savo saksofonu publika tiesiog stebino.

Viešnioms ir svečiams, lygiai kaip ir jų vadovams, buvo sukelta šiltų ovacijų. Jų atvykimas porai dienų žiemos metu jiems patiems buvo varginas, bet atnešė naujo vėjo į lietuviškų kolonijų prie La Platos brolišką bendradarbiavimą.

Svečiai dar suskubo aplankyti Montevideo ir apylinkių įdomesnes vietas, o taip pat ir Lietuvos Pasiuntinybę, kur Atstovui A. Grišonui įteikė menišką atminimą.

KEIČIAMAS LAIKAS IR VIETA

Keletą metų sekmadienio rytais per radiją Sarandi veikusi Urugvajaus lietuvių katalikų valandėlė aplinkybių buvo privirsta nuo rugsėjo 6 d. persikelti į CX 48 Radio Femenina. Bus transliuojama taip pat sekmadieniais, tik kitu laiku, būtent, 12,30 valandą. Vedama ir toliau lietuviškai. Laiko nuomai dvigubai pakilus ir iš visuomenės laukiama didesnės paramos. Iš Argentinos lietuvių būtų įdomu sužinoti, ar naujoji stotis Argentinoje kur nors girdima.

• Mišios už aa ANTANĄ SAIKAUSKĄ įvyks Aušros Vartų bažnyčioje rugsėjo mėn. 20 d. 9 val. Gimines ir pažįstamus kviečia Elena Saikauskienė.

PADEKA

Mūsų skaudžios nelaimės atveju pareiškusiems užuojautos šv. Cecelijos chorui, ir palydėjusiems į paskutinę kelionę mūsų mielą vyrą ir švogerį Joną Sadauską reiškiamo visiems nuširdžią padėką.

Joana Savickienė ir šeima.

(atkelta nuo 4 pusl.)
—Mes atsakome pasirašyti, nes kaip krikščionės mes negalime taip padaryti!

Tuomet komendantas užsidegė cigarete, o seselės atsiklaupė ant sniego ir pradėjo balsiai melstis. Praėjo 15 minučių ir kita tiek. Tuomet komendantas praradęs kantrybę, sušuko:

—Jeji per 5 minutes nepasirašysite, tai užpiudysiu šunimis.

Tuomet vienuolės pradėjo garsiai kalbėti "Credo" (Tikiu į Dievą), O komendantas tuojau davė įsakymą užpiudyti šunis ant vienuolių: visi lyg susitingę žvelgė, kaip šunys lodami pasileido į seselių pusę.

Vienuolės visai nekreipė dėmesio į šunis tik dar labiau meldėsi. Bet štai pora žingsnių prieš vienuoles šunys vietoje puolę seseles, sukrito ant žemės ir atsiguļė.

Tuomet kaliniai vienu balsu sušuko:

—Garbė Dievui! Stebuklas, stebuklas... Didvyrės vienuolės turi gyventi! Mirtis niekšams! Tuomet šimtai ukrainiečių tikinčiųjų užtraukė galingai "Te Deum Laudamus".

Nepluįevas pajuodęs kaip lavonas tyliu balsu liepė atgal sugrąžinti vienuoles į stovyklą. Nuo tos dienos jų daugiau jau nebeužgavo. O tą patį metą toje stovykloje įvyko didis, kalinių sukilimas. Tuomet vienuoles visiems kuo daug galėjo padėjo, svarbiausia savo heroišku pavyzdžių apgynė savo tikėjimą ir vienuoliškus įžadus.

Sulietuvino A. S.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuviems ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal BALCARCE 510 Lomas de Zamora F.C.N.G.R.

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA

CARPINTERIA EN GENERAL

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811 AL 17

T. E. 68 - 7208

Drė. DANUTĖ GINTERYTĖ

Medicinos Gydytoja (Clínica Médica)

Priima ligonius antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 15 iki 18 val.

PIEDRA BUENA 5570

VILLA LUGANO

PAMINĖTA TAUTOS ŠVENTĖ

Š. m. rugsėjo mėn. 5 d. Lietuvių salėje Arg. Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos iniciatyva buvo surengta Tautos Šventė, skirta kartu sušelpiti vargstančius lietuvius.

Šventės minėjimą atidarė ALOS Tarybos pirmin. p. Jonas Čikštas. Toliau buvo sugroti Argentinos ir Lietuvos himnai. Pagrindinę kalbą apie Rugsėjo 8-ją pasakė kleb. kun. J. Margis, kurioje nurodė šventės didžią ir garbingą kilmę — Vytauto Didžiojo karūnaciją ir Marijos Gimimo šventės junginį, kviesdamas vis labiau ir prasmingiau minėti šią šventę.

Meninėje dalyje pasirodė p. M. Zavickienė, sudainuodama solo Gaidelevičiaus "Juokdarį" ir "Magdalena" iš Andrejausko operos, akompanuojant pianu N. Zavickaitė. Publika karštais plojimais palydėjo solistę ir jos dukrelę pianistę.

Toliau duetą pianų ir smuiku išpildė M. Račkauskaitė ir O. Račkauskas, kurie atliko pora motyvų iš Rimsky-Korsakoff. A.

Kėvėža padeklamavo savo kurybos poeziją "Rugsėjo 8-ji", c. Buenos Aires Apylinkės L. B-nė meno sekcijos vadovas Ludvikas Gralis pasakė ugningą žodį apie Vytauto Didžiojo kario asmenybę.

Meninės dalies apvainikavimas buvo vieno vaizdo komedija "Paliepus knarkė", surežisuota pono Kvirino Runimo. Vaidino kapitono rolėje — Rapolas Parselis, žmonos — S. Vanagaitė, tarno Alfonsas Krivickas, kareivio — Tadas Jasinevičius, Sufleravo — Ona Savickaitė, režisavo K. Runimas.

Komedija žiūrovus nukėlė į laimingus ir nerūpestingus laisvės laikus Tėvynėje. Reikia pažymėti, kad vaidintojai gana gerai vartojo lietuvių kalbą ir įsijautė į savo rolės. Tik gal būtų gera išvengti kaikurių senoviškų išsireiškimų.

Visą vakaro programą pravėdė p. Vytautas Balčiūnas, kuris savo humoru gerai nuteikė publiką.

A. Gluosnis

SVEČIAI IŠ KANADOS

Š. m. rugsėjo mėn. 5 d. tiesioginiu lėktuvu iš Kanados per Meksiką ir Čilę atskrido kunigas Izidorius Grigaitis, Petras Garbaskas, Jurgis ir Veronika Zabičiai aplankyti savo giminių. Svečius pasitiktį Ezeizo aerodromą nuvyko didelis būrys žmonių. Svečiai tiesiai iš aerodromo atvyko į Argentinos Lietuvių Centrą, kur įvyko priėmimo vaišės, surengtos ponų Grigaičių iniciatyva.

Kun. Iz. Grigaitis Argentinoje turi savo brolių Vicentą, kuris ir paruošė sutiktuvų vaišes, kartu su ponais Julijonu ir Ursulė Ascilais Zabičiais giminaičiais. Po pirmų užkandžių sveikinimo žodį tarė Liet. Centro pirmin. J.

Ziberka, o svečių vardu kalbėjo kun. Iz. Grigaitis ir P. Garbaskas, kurie išreiškė savo nustebimą Argentinos lietuvių nuoširdumu ir vaišingumu.

Toliau kun. Iz. Grigaitis parodė susirinkusiems spalvotus paveikslus iš Kanados, ypač iš Edmundo miesto ir jo apylinkių, kur kun. Iz. Grigaitis yra įsikūręs.

Po filmų sekė lietuviška vakarienė, kurios metu svečiai iš Kanados pasidalino asmeniškais įspūdžiais ir nusifotografavo. Svečius pasitiktį buvo atvykę ponai Čikštai, pp. Malėlai, pp. Ožinskai, N. Norkus, p. Ben. Survila, visa eilė kitų lietuvių, neskaitant giminių ir Aušros Vartų vikarai kun. R. Balnis ir A. Steigvilas.

A. L. CENTRO ARTIMIAUSI PARENGIMAI

• Šeštadienį, Rugsėjo 26 d., 21 val. ALC rūmuose — Tabarė 6950 — Buenos Aires, A. L. C. jaunimo ruošiamas PAVASARIO SUTIKIMAS. Įdomi programa scenoje, Pavasario Karalaitės rinkimas, šokių konkursai, skrajojantis paštas, įvairumai. Vaišės prie bendrų stalų. Šokiams — ALC orkestro lietuviška ir moderniška plokštelių muzika. Buenos-airiečių lietuvių šeimynos su jaunimu kviečiamos dalyvauti įsigyjant įžangas iš anksto per platintojus.

SPALIO-OCTUBRE — ALC SUKAKTUVINIS MĖN.

• Šeštadienį, Spalio-October 3 d. 1964 m., nuo 21 val. Argentinos Lietuvių Verslininkų ir Pramoninkų VAKARIENĖ. Pelnas skiriamas ALC rūmų statybos tęsimui.

• Šeštadienį, Spalio-October 10 d. 1964 m. nuo 21 val. iškilmingas SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS: Nepaprastai įdomi programa dalyvaujant ALC TS ir Dainų ansambliui su orkestru bei kitoms meninėms pajėgoms iš Buenos Aires ir Berisso. Vaišės prie bendrų stalų (ALC nariams užsimokėjusiems nario mokesčių veltui). Padengimui susidariusių išlaidų rengiama Loterija—Tombola, kuriai iš anksto prašome dovanų. Jaunimo šokiai prie estereofoninės ir orkestro muzikos.

• Šeštadienį Spalio-October 17 d. nuo 22 val. Roberto Girdausko ir jo talkininkų organizuojami ALC jaunimo šokiai.

• Sekmadienį, Spalio-October 25 d. 11 val. Mišios už mirusius ALC narius, Santo Cristo bažnyčioje, Av. Cruz 6800, Villa Lugano. Po mišių draugiški pietūs draugijos patalpose. Norinčių dalyvauti prašome iš anksto pranešti ALC V-bos nariui V. Norkaičiui.

• Šeštadienį Spalio-October 31 d., nuo 21 val. ALC Garbės narės Elenos Ryselienės vadovaujamo ALC Jaunimo Teatro Pasirodymas. Įėjimo laisva auka skiriama sporto aikštelės įrengimams.

ALC VALDYBA

PAMINĖKIME POETA KRISTIJONĄ DONELAITĮ

Šiais metais sueina 250 metų nuo poeto Kristijono Donelaičio gimimo, didžio Prūsijos lietuvių patrioto, kuris yra parašęs visą eilę raštų lietuvių kalboje, iš kurių pats gražiausias veikalas yra "Keturi Metų laikai", tai lietuviškos kalbos šedevras. Šiame veikalame yra poetiškoje formoje aprašomi visi Prūsijos lietuvių darbai ir vargai per keturis metų laikus su visais džiaugsmiais ir rūpesčiais, su gražiausiais gamtos aprašymais, kurie sužiba kaip tūkri perlai.

"RAMBYNO" šokių ansamblis, vadovaujant p. inž. Algimantui Rastauskui ir padedant kitoms meno pajėgoms praves šito poeto paminėjimą, kartu sujungiant su pavasario švente. Visi lietuviai, kas tik gali turėtų apsilankyti į šią šventę. Savo atvykimu padėsime mūsų jaunimui pasirošti III Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui Brazilijoje ir išgyvensime tikrą pavasario džiaugsmo šventę su poetu Kristijonu Donelaičiu.

SKELBIMAS

Tradicinė Argentinos Lietuvių Prekybininkų ir Pramoninkų VAKARIENĖ su įdomia menine programa įvyks 1964 m. Spalio (October) mėn. 3 dieną Lietuvių Centro patalpose. Pradžią 9 val. vakaro. Po vakarienės šokiai prie geros muzikos.

Vakaro pelnas skiriamas Lietuvių Centro naudai. Dalyvavimas su pakvietimais, kurie gauti namai per sekančius asmenis:

P. J. Čikštas, 67-5663 — B. Eidukonis, 22-5461 — A. Geigas, 208-3197 — K. Kaminskas, 58-1918 — J. Sudnius, 621-0821 A. Mičiūdas, 60-0298 — J. Mičiūdas, 60-1765 — B. Survila, 31-8446 — ir ponas J. Ziberka, 921-2439.

• Teresė Kibickienė neteko savo augintinio sūnaus Kazimiero Kaušilo, kuris Rio Gallegos su kitais savo darbo draugais tapo komunistų teroro auka. Rugsėjo 4 d. jam švenčiant su kitais draugais darbo užbaigimą, buvo padegtas namas, kuriame nuodūmų ir ugnies mirė jis ir kiti 14 jo darbo draugų.

Gedulingos pamaldos už tragiškai žuvusį Kazimierą Kaušilą ir jo kitus draugus bus Aušros Vartų bažnyčioje š. m. rugsėjo 16 d. 7,30 val.

• Juozas Norkus, ilgus metus išdirbęs savo kėdžių fabrike, prieš keleta metų su savo žmona Petrone, persikėlė gyventi Butzaco, namuose kuriuos jiems nuopirko sūnus Jonas. Paskutiniu laiku nuolat blogėjant sveikatai, sūnaus rūpesčiu buvo paguldytas ligoninėje Gastro-Enterologia, gatvėje Caseros prie Entre Rios, sala 26 p. 2.

Sveikata gydytojo priežiūroje gerėja.

• Atostogas šiaurėje Argentinoje, praleidžia p. Jonas ir Katalina Čekanauskai, Rosario de la Frontera mieste, Hotel Las Termas. Tikisi sugrįžti pabaigoj šio mėnesio.

• Pakrikštytas lietuvių parapijoje, rugsėjo 6 d. Rikardas Ilinczyk, sūnus Jurgio Ilinczyk ir Estefanijos Laucevičiūtės. Kūmais buvo Jurgis Casco ir Olga Kutkaitis. Apeigas atliko kun. A. Steigvila, MIC.

• Gydytoja Danutė Ginterytė, ruošiasi išvykti į Š. Ameriką ir apsigyventi Čikagoje, todėl jau nebeprima klientų savo na-

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Margis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autorius prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 300.— administracijoje, \$ 320.— namuose, Urugvajuje met. 35 ur. p. kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai — Nr. 346

1964 m. rugsėjo mėn. 9 d.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SOLIDARUMO ŠVENTĖ

Tėvai Mercedarai, gyvenantys Gerli ant Pavon 2448 pakvietė lietuvius dalyvauti Pavergtų Tautų Solidarumo Šventėje, kuri įvyks š. m. rugsėjo 27 d. (sekmadienį) 10 val. su sekančia programa. Lygiai 10 val. iškilmingas Mišios, San Pedro Armengol bažnyčioje, kurių metu visų tautų jaunimas eis garbės sargybą su vėliavomis. Po mišių, iškštėje prie bažnyčios įvyks iškilmingas paradas su kariuomenės daliniais ir su įvairių tautų garbės sargyba Marijos Pavergtųjų Išlaisvintojos garbei. Mes lietuviai pasirodykime solidarūs šioje šventėje dalyvaudami kiek galint gausiau.

Beto lietuviams yra skirta specialiai diena rugsėjo 19 d. 19 val. (šeštadienį) Pedro Armengol bažnyčioje, kur bus laikomos pamaldos lietuviams su lietuviškomis giesmėmis.

DIDINGA AUTOMOBILIŲ PROCESIJA

Spalio mėn. 11 d. 16,30 val. bus iškilminga eisena, kuri prasidės prie Pedro Armengol bažnyčios ant Pavon 2448 ir tęsis iki

Avda. España, Rambla del Baleario Quilmes mieste pašventimui naujos koplyčios. Toji koplyčia yra pastatyta prisiminti pavergtas tautas ir pavesta Marijos pavergtųjų Globėjos garbei. Šioji procesija bus daroma su automobiliais, būtų gražu, kad lietuviai turintys savo automobilius prisidėtų prie šios iškilmingos ir labai mums prasmingos eisenos, parodant argentiniečiams mūsų solidarumą.

Ši didinga procesija vyks pro Avellanedos katedrą, kur prisidės Tautinė Jūrininkų Prefektūra, Provincijos ir vietinė vyriausybė, Mercedarų vienuolyno provincijolas, kuris pašventins naują koplyčią ir padės Marijos Pavergtųjų Globėjos statulą iki to laiko, kol ji vieną dieną galės iškeliauti į išlaisvintą Europą ir būti priimta su džiaugsmo asaromis tų, kurie šiandien kenčia didžią vergiją.

Lietuviai pasirodykime šioje procesijoje kaip Marijos žemės sūnūs ir dukros. Kas neturi savo automobilių, bus organizuojama autobusų ekskursija, į kurią jau dabar prašome užsirašyti parapijos raštinėje.

Antanui Paršeliui ir visai jo šeimai dėl jo Motinos — Marijonos Paršelienės mirties Lietuvoje nuoširdžią užuojautą reiškia.

"Šv. Cecilijos" Choras

Broniui Simanaukui mirus, reiškiau gilią užuojautą Rožei Simanaukieniui jos gilaus liūdėsio valandoje.

Marija Bendorinienė

A. L. CENTRO PADĖKOS

Argentinos Lietuvių Centro Valdyba dėkoja:

ALC Liet. Taut. Šokių ir Dainų Ansambliui ir jų vadovams: Onai Ožinskienei ir Luis Lemberiui, bei solistams Zuzanai Valatkaitei ir Robertui Pileckui; ALC instrumentaliniam kvartetui: Vyt. Balčiūnui, R. Mušketui, R. Kaminskui, J. Wychlo. Pasirodžiusiems ALC Dr. Jono Basanavičiaus vardo rūmuose, rugpiūčio 8 d., 1964, pademonstruojant Urugvajaus lietuviams skirtą spektaklį: LIETUVOS RITMĄ ir SPALVAS. Taip pat už labai gerą atstovavimą Argentinos Lietuvių Centro Urugvajuje rugpiūčio 16 ir 17 dienomis, 1964, per televiziją TV Canal 10 Saeta, CX 50 Radio Independencia bangomis, šeštadienį Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijoje ir sekmadienį, rugpiūčio 17 d. Urugvajaus Lietuvių Katalikų Fatima Parapijos salėje. Taip pat ansamblio jaunimą tenka pagyrti už pavyzdinę drausmingumą bei susiklausimą, padarant gerą įspūdį Urugvajaus lietuvių tarpe. Antanui Mišūnui puikiai atlikusiam ALC Ansamblio administratoriaus pareigas

—Pp. Kukučioniams savo kolektyvu nuvežusiems ALC Ansambliui prie laivo ir pasitikusiems sugrįžus iš Urugvajaus, bei atvežusiems jaunimą, prie ALC rūmų.

—R. Girdauskui ir jo talkininkams: ALC sekr. A. Gronskui, J. Wychlo, Janušui, Povilui Jellinskui, Čikštui (s), J. Sprindžiui ir kitiems 22 Rugpiūčio, 1964, R. Girdausko Organizuotas ALC jaunimo šokių vakaras davė 3000 pezų pelno, be Bufeto, širdingas ačiū.

Dar kartą Visoms ir Visiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

ALC VALDYBA

PADEKA

URUGVAJAUS LIETUVIAMS

Rugpiūčio 15, 16 ir 17 dd., 1964, lankantis ALC meno išvykai Urugvajuje, kad dalyvauti p. Juozo Vaštako vadovaujamos radio valandėlės "Lituanía en el Uruguay" ketvirtose sukaktuvėse, šiuomi ALC reiškia nuoširdžią padėką už taip malonią priėmimą mūsų jaunimo bei jų palydovų.

Gerb. Lietuvos Konsului Antanui Grišoniui su ponu nuoširdžiai sutikusių mūsų išvyką atstovybėje ir už vaišes, bei atsiustą laišką-sveikinimą. P. Juozui Vaštakai, pakvietusiam ir organizavusiam mūsų meno išvykos pasirodymus, kurių metu susipažinome su Urugvajaus lietuvių kolonija, įpatinę padėką reiškiame už ekskurciją po įdomiausias Montevideo vietas ir vispusišką rūpinimąsi. Dėkojame Jūsų talkininkams: Betty Mendez, Walker Barrios, Oscar Moreira.

Vaišingų lietuvių-urugvajiečių šeimoms, kurių namuose buvo apsisitokę ALC jaunimas bei jų palydovai: P. Zupkams, A. Vaštakams, A. Pejertams, B. B. Lasauskams bei kaimynams, A. Svetikui, P. Moeckams, Česnulevičių šeimai, Petrauskams, B. Vitkauskams, A. Klimui, P. Navikui, F. Grigui, Antanui Sarulniui už auką 100 urugvajiečių poz., Fatimos parapijai ir visiems kitiems.

Tikimes, kad netolimoje ateityje, galėsime ir mes tuo patim atsillygti, pavalšinant jus Argentinoje.

ALC VALDYBA